

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea /	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Catehetică și Omiletică</i> <i>Catechetics and Homiletics</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Pr. Coresciuc Roger						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Crețu Alexandru						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DS

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12.5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	34.5				
3.8 Total ore pe semestru	62.5				
3.9 Numărul de credite	2.5				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	- Parcurgerea, în prealabil, a disciplinelor istorice și biblice
4.2 De competențe	- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului teologic, specific disciplinelor practice

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența, în proporție de 100% la orele de curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Evidențierea importanței disciplinei Cateheticii, în contextul celorlalte discipline teologice, pentru informarea și formarea studenților în vederea misiunii învățătorești;</p> <p>C2. Însușirea cunoștințelor și strategiilor pentru catehizare în conformitate cu idealul educațional creștin ortodox;</p> <p>C3. Cultivarea calităților intelectuale, morale și fizice necesare unui bun catehet;</p> <p>C4. O bună orientare în bibliografia catehetică, cu prioritate din spațiul Teologiei, dar și din cel laic (pedagogie, psihologie, literatură etc.).</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific și cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice.</p> <p>CT2. Promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice și valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice</p> <p>CT3. Implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice, angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare și participarea la propria dezvoltare profesională)</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Formarea deprinderilor necesare catehizării credincioșilor
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Explice un text patristic și să îl adapteze contextului catehetic; ▪ Descrie soluțiile catehetice necesare într-un context dat ▪ Utilizeze mijloacele și metodele indicate pe parcursul cursului ▪ Analizeze situații de prognoză catehetică și să aplice soluțiile optime ▪ Calculeze rezultatele prognozelor catehetice și să adapteze discursul acestor itemi evaluatori.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Noțiuni introductive (terminologie, raportul cu Omiletica, implicații actuale).	Expunerea teoretică, exemplificarea, conversația, dezbateră, problematizarea, studiul de caz, simularea, exercițiul	1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
2. Scurt excurs în istoria catehezei : Mântuitorul Iisus Hristos – Catehetul Suprem.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
3. Cateheza în primele veacuri creștine (Cateheza Sfinților Apostoli, slujirea harismaticilor). Literatura catehetică în primele veacuri.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
4. Catehumenatul și cateheza în Biserica primară (sec. II–VII).		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele

			prezentate în bibliografie
5.	Școlile catehetice din Alexandria, Antiohia și Ierusalim. Școlile catehetice din Cezareea Palestinei și Edesa Siriei. Școala apuseano-africană și școlile mănăstirești		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
6.	Catehezele baptismale și maritale ale Sf. Ioan Gură de Aur. Catehezele Sf. Chiril al Ierusalimului.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
7.	Educația religioasă în opera Sf. Vasile cel Mare și a Sf. Ioan Gură de Aur.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
8.	Învățământul catehetic românesc de la origini până în sec. al XVII-lea.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
9.	Învățământul catehetic românesc în sec. XVIII-XIX.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
10.	Importanța pricipiilor didactice pentru catehizare.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
11.	Factorii esențiali ai educației religioase.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
12.	Familia creștină, factor al educației religioase.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
13.	Mijloace practice de catehizare în Biserică.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie
14.	Redactarea și prezentarea catehezei. Repere teoretice, metodice și practice. Planul catehezei.		1 oră Pentru toate cursurile vor fi utilizate resursele prezentate în bibliografie

Bibliografie

Referințe principale:

- GORDON, pr. prof. dr., Vasile, *Introducere în Catehetica ortodoxă*, Editura Sophia, București, 2004.
- GRIGORAȘ, pr., Costachi, ...*Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...*, - *Omiletică și Catehetică specială*, Editura Trinitas, Iași, 2000.
- GRIGORAȘ, pr., Costachi, *Mergând învățați toate neamurile!... – Bazele hristologice, apostolice și patristice ale Cateheticii și Omileticii*, Editura Trinitas, Iași, 2000.
- SF. IOAN GURĂ DE AUR, *Despre creșterea copiilor*, Edit. Institutului Biblic, București, 2001
- SF. VASILE CEL MARE, *Omilia către tineri*, trad. pr. D. Fecioru, București, 1986. (vol. nr. 17 din colecția P. S. B.)

Referințe suplimentare:

- BOLOCAN, Carmen Maria, *Catehetica și didactica religiei. Interferențe și deosebiri*, Editura Performantica, Iași, 2005.
- BULACU, pr., Mihail, *Pedagogie creștină ortodoxă*, București, 1935.
- JURCA, pr. lect. dr., Eugen, *Cateheza baptismală în antichitatea creștină*, Editura Marineasa, Timișoara, 2004.
- JURCA, pr. lect. dr., Eugen, *Ritualul Sfântului Botez. Des-tăinuiri catehetice*, Editura Marineasa, Timișoara, 2005.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Introducere în studiul Cateheticii (specificul disciplinei, necesitatea studiului, scopul, delimitări conceptuale);	Susținere de referate și analiza lor	1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
2.	Originea catehezei creștine. Activitatea învățătorescă a Domnului Hristos;		1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
3.	<i>Didahia</i> sau „Învățătura celor 12 Apostoli”. O lectură catehetică și morală;		1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
4.	Alexandria în antichitatea târzie: filosofi și cateheți reprezentativi;		1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
5.	Școala catehetică din Antiohia: reprezentanți, scrieri;		1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004.

		GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
6.	Catehezele Sf. Chiril al Ierusalimului (lectură de text și seminarizarea prelegerii de curs) ;	1 oră; Sf. Chiril al Ierusalimului , <i>Catehezele</i> , trad. pr. D. Fecioru, București, partea I, 1943, partea a II - a, 1945 (Colecția Izvoarele Ortodoxiei); ediția a II-a, EIBMBOR, București, 2003
7.	Fer. Augustin - contribuții catehetice (<i>De catehisandis rudibus, De doctrina christiana</i>);	1 oră; Fer. Augustin , <i>De catechizandis rudibus</i> , MIGNE, P.L. XXXX, col. 309-348; (vezi și <i>Oeuvres complètes de Saint Augustin</i> , text bilingv, Trad. par Peronne, Vincent & comp., Paris, 1869, Tom. XXI (<i>Sur la manière d'enseigner la doctrine chrétienne aux ignorants</i>), p. 394-443. Vezi trad. Rom. de George Bogdan Țăra, <i>Prima cateheză. Inițiere în viața creștină</i> . Ediție bilinvă, Polirom, București, 2002
8.	Cateheza postpatristică (Sf. Simeon Noul Teolog);	1 oră; Sf. Simeon Noul Teolog , <i>Cateheze. Scrieri II</i> , trad. diac. Ioan Ică jr., Edit. Deisis, Sibiu, 1999; ediția a II-a, 2003;
9.	Structura catehezei: aplicații	1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004.
10.	Cateheza și omiliile: asemănări și deosebiri;	1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
11.	Cateheza și lecția de religie: asemănări și distincții ;	1 oră; BOLOCAN, Carmen Maria, <i>Catehetica și didactica religiei. Interferențe și deosebiri</i> , Editura Performantica, Iași, 2005.
12.	Comunicarea catehetică;	GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.
13.	Proiectarea catehetică: aplicații;	1 oră; BOLOCAN, Carmen Maria, <i>Catehetica și didactica religiei. Interferențe și deosebiri</i> , Editura Performantica, Iași, 2005.
14.	Catehizarea familiilor mixte – prioritate în misiunea Bisericii.	1 oră; GORDON, pr. prof. dr., Vasile, <i>Introducere în Catehetica ortodoxă</i> , Editura Sophia, București, 2004. GRIGORAȘ, pr., Costachi, ... <i>Propovăduiți Evanghelia la toată făptura !...</i> , - <i>Omiletică și Catehetică specială</i> , Editura Trinitas, Iași, 2000.

Bibliografie

- BULACU, pr. Mihai, *Spiritul Catehezei Patristice în școala românească*, București, 1937 ;
- CREȚU, pr. asist. drd., Vasile, «Pentru o cateheză a timpurilor noastre. Pastorația tinerilor în Biserica Ortodoxă Română de la deziderat la realitate», în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din București*, 2006, pp. 451-468.
- GORDON, pr. prof. dr., Vasile, *Introducere în Catehetica ortodoxă*, Editura Sophia, București, 2004, pp. 82-110.
- GORDON, pr. prof. dr., Vasile, «Simpozion cu temă catehetică : Hristos împărtășit copiilor», în *Vestitorul Ortodoxiei* din 31 ian./2006, p. 8.
- HORGA, Irina, «Perspective europene privind educația religioasă în școală», în *Almanah bisericesc*, Arhiepiscopia Bucureștilor, 2006, pp. 111-118.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Cateheze. Scrieri II*, studiu introductiv și trad. diac. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 1999 ; vezi și ediția a doua – 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursurilor și al seminariilor urmărește însușirea cunoștințelor și strategiilor necesare catehizării și predicării eficiente într-un mediu preponderent ortodox, dar care manifestă deficiențe în receptarea reperelor reprezentative ale învățaturii ortodoxe. Programa este conformă cu dinamica parohiilor și răspund necesităților practice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	participare la curs (50%)	scris și oral	40% scris, 40% oral
10.5 Seminar/ Laborator	participare la seminarii (75%) prezentare unor lucrări de seminar elaborate după normele academice în vigoare		20%
10.6 Standard minim de performanță Însușirea minimă (concepțe generale, fundamentale) a materiei în vederea obținerii notei 5 (cinci) și a numărului de credite eferente.			

Data completării

30.09.2023

Titular de curs,

Conf. Dr. Pr. Coresciuc Roger

Titular de seminar,

Dr. Crețu Alexandru

Data avizării în departament,

05.10.2023

Director de departament,

Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU